

Sygnatura akt XIII GC 299/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 21 sierpnia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Piotr Chańko

Protokolant: stażysta Daniela Puchalska

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2019 roku w (...)

na rozprawie sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od A. K. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XIII GC 299/19

UZASADNIENIE

W dniu 2 stycznia 2019 roku powód A. K. wniósł pozew o zapłatę od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 10.200 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że wskutek kolizji z dnia 12 października 2018 roku uszkodzeniu uległ pojazd marki M. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność D. P.. Poszkodowany najął od powoda pojazd zastępczy na okres 34 dni za stawkę dobową 244 zł netto, a następnie scedował wierzycelność przysługującą mu wobec pozwanej obejmującą roszczenie o naprawienie szkody w wysokości kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód wskazał, że zawarł z poszkodowanym umowę najmu pojazdu zastępczego marki B. (...) o nr rej. (...). Powód dodał, że do dnia wytoczenia powództwa pozwana nie ustosunkowała się do treści zgłoszonego roszczenia.

/pozew, k. 5-8/

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że odmówiła wypłaty odszkodowania za najem pojazdu zastępczego z uwagi na fakt, że powód nie wykazał by naprawa uszkodzonego pojazdu odbyła się w okresie najmu pojazdu zastępczego, a także z uwagi na fakt, że poszkodowany korzystał z uszkodzonego pojazdu w czasie, gdy ten miał być naprawiany. Jako trzecią przyczynę odmowy wypłaty odszkodowania pozwana wskazała fakt, że poszkodowany nie korzystał z pojazdu zastępczego we wskazanym w pozwie okresie, bowiem jak wynikało z dokumentacji fotograficznej – pojazd zastępczy znajdował się na parkingu powoda w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, a poszkodowany w tym czasie poruszał się pojazdem uszkodzonym.

/odpowiedź na pozew, k. 53-56/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są przedsiębiorcami. Powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą na dochodzeniu roszczeń wobec towarzystw ubezpieczeniowych a także wynajmowaniu pojazdów zastępczych, pozwana prowadzi działalność ubezpieczeniową.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 12 października 2018 roku w okolicach miejscowości K. miała miejsce kolizja drogowa, na skutek której uszkodzeniu uległ samochód marki M. (...) o nr rej. (...). Samochód stanowił własność D. P.. Sprawca kolizji, poruszający się pojazdem O. (...), ze względu na niedostosowanie prędkości, wjechał w tył pojazdu uszkodzonego D. P.. Sprawca kolizji miał zawartą umowę ubezpieczenia OC w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.. Poszkodowany D. P. samodzielnie odjechał z miejsca zdarzenia uszkodzonym pojazdem marki M..

/okoliczności bezsporne, zeznania świadka G. B./

Dnia 13 października 2018 roku poszkodowany D. P. zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki B. (...) o nr rej. (...).

/umowa najmu pojazdu zastępczego k. 21/

Powód w dniu 22 listopada 2018 roku wystawił fakturę VAT za wynajem pojazdu zastępczego B. (...) o nr rej. (...) przez okres 34 dni za stawkę 244 zł. Łączna kwota najmu pojazdu zastępczego zgodnie z fakturą wyniosła 10.204,98 zł.

/faktura VAT k. 18/

Powód pismem z dnia 23 listopada 2018 roku wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 10.204,98 zł wynikającej z w/w faktury tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 12 października 2018 roku.

/pismo, k. 15/

Pozwana uznała swoją odpowiedzialność za szkodę z dnia 12 października 2018 roku i wypłaciła kwotę 14.750,50 zł tytułem kosztu naprawy uszkodzonego pojazdu.

/decyzja k. 22; kalkulacja kosztów naprawy k. 25-27/

Uszkodzony pojazd marki M. został naprawiony i był użytkowany w okresie najmu przez poszkodowanego. Z dokumentacji fotograficznej, wykonanej podczas oględzin pojazdu i datowanej na 18 października 2018 roku na godzinę 15:32 wynika, że pojazd znajdował się w stanie uszkodzonym i nienadającym się do jazdy. Na zdjęciach datowanych na 29 października 2018 roku na godzinę 17:56-17:58 pojazd marki M. był zaparkowany w S. przy ul. (...) (adres zamieszkania poszkodowanego). W dniach 30 i 31 października 2018 pojazd marki M. nie znajdował się pod tym adresem. W dniu 2 listopada 2018 roku o godzinie 18:03-18:08 pojazd marki M. był zaparkowany w innym miejscu niż dnia 29 października i nie posiadał uszkodzeń widocznych na zdjęciach z dnia 18 października 2018 roku. W dniu 3 listopada 2018 roku około godziny 14 pojazd był użytkowany przez poszkodowanego, który wraz z pasażerką przemieszczał się pojazdem po miejscowości Z.. W dniu 5 listopada 2018 roku o godzinie 11:43 i w dniu 6 listopada o godzinie 17:59 i 22:21 pojazd marki M. nie znajdował się pod adresem zamieszkania poszkodowanego. W dniu 7 listopada 2018 roku o godzinie 17:42 pojazd znajdował się przy ulicy (...) w S., zaparkowany w inny sposób. W dniach 9 listopada o godzinie 20:20, 12 listopada o godzinie 17:28, 13 listopada o godzinie 18:46, 14 listopada o godzinie 21:16 i 15 listopada o godzinie 11:43 pojazd marki M. nie znajdował się pod adresem zamieszkania poszkodowanego. W dniu 15 listopada około godziny 12 pojazd był użytkowany przez poszkodowanego.

/zdjęcia z oględzin, k. 33-39; dokumentacja fotograficzna, płyta CD, k. 52; notatka z czynności do szkody, k. 61, zeznania świadka K. S./

Poszkodowany nie korzystał z pojazdu zastępczego marki B. (...) o nr rej. (...). W dniu 26 października 2018 roku o godzinie 22:44 w/w pojazd znajdował się na parkingu posesji przy ul. (...) w Ł., należącej do powoda. Pojazd znajdował się na parkingu zaparkowany w tym samym miejscu i w ten sam sposób także w kolejnych dniach rzekomego najmu (tj. 27, 28, 29, 30, 31 października 2018 roku i 1,2,3 listopada 2018 roku).

/dokumentacja fotograficzna, płyta CD k. 52, ; notatka z czynności do szkody, k. 61; zeznania świadka K. S./

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie w/w dowodów z dokumentów, dokumentacji fotograficznej, zeznań świadków G. B. i K. S., które nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności.

Sąd całkowicie odmówił wiarygodności zeznaniom świadka D. P.. Świadek w dniu 8 maja 2019 roku zeznał nieprawdę, mówiąc że nie naprawił uszkodzonego pojazdu marki M., a uszkodzonego pojazdu używał jedynie w nagłych sprawach, takich jak dojazd na oględziny czy do mechanika. Z zebranego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że uszkodzony pojazd został naprawiony przez poszkodowanego i był regularnie użytkowany.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej. Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie miał żadnego dowodowego uzasadnienia, co więcej spowodowałby dodatkowe znaczne koszty oraz wydłużenie postępowania dowodowego ponad potrzebę. Byłyby to czynności całkowicie pozbawione wpływu na treść rozstrzygnięcia.

W razie niepodzielenia oceny Sądu I instancji co do celowości najmu pojazdu zastępczego – ustalenia biegłego w zakresie technologicznego okresu naprawy mogą stanowić podstawę dla ustalenia długości najmu, zaś stawka dobową z faktury powoda - nie została zakwestionowana, powód uznał także za bezsporną stawkę brutto strony pozwanej dla segmentu aut C (k. (...)), co umożliwi wydanie orzeczenia reformatoryjnego, w razie odmiennej oceny co do materiału dowodowego.

Poszkodowany przez szereg dni rzekomego najmu poruszał się swoim pojazdem. Jeździł nim także bezpośrednio po oględzinach dodatkowych. Samochód zaś który zgodnie z umową i fakturą miał rzekomo być przedmiotem najmu stał na parkingu u powoda, co potwierdzała dokumentacja fotograficzna, która została okazana świadkowi K. S., który potwierdził, że zdjęcia te wykonał, w dniach wskazanych na datownikach aparatu fotograficznego oraz w sposób logiczny opisał sposób, w jaki dokumentował zachowanie poszkodowanego w trakcie rzekomego najmu.

W oparciu o dokumentację fotograficzną i zeznania K. S. Sąd miał możliwość również w całości podważyć treść i znaczenie dokumentów prywatnych załączonych do pozwu: umowy najmu i faktury za najem. Umowa wprost wskazuje na pojazd marki B. (...) o nr rej. (...). Umowa ta nie była aneksowana, ani nie była wypowiedziana przez żadną ze stron. Powód przedłożył umowę na okoliczność wynajęcia konkretnego pojazdu w okresie, kiedy z całą pewnością pojazd ten nie był w posiadaniu najemcy. Powód przedstawił twierdzenia o zmianie pojazdu i rzekomej naprawie dopiero po ujawnieniu materiału dowodowego zebranego przez pozwanego w toku likwidacji szkody. Twierdzenia o innym pojeździe nie padły ani w wezwaniu do zapłaty w toku postępowania likwidacyjnego ani w pozwie, gdzie powód zgodnie z art. 321 §1 k.p.c. miał wskazać podstawę faktyczną dochodzonych roszczeń.

Załączona do pozwu faktura również nie potwierdza rzeczywistych zdarzeń o charakterze gospodarczym. Pojazd wymieniony na fakturze nie był wynajmowany przez 34 dni. Nie ma pewności czy rzeczywiście został wydany i na ile dni. Zeznania poszkodowanego w wielu aspektach stały w sprzeczności z materiałem fotograficznym, zatem również nie można na ich podstawie przyjąć, że powód zamienił pojazd B. na pojazd marki K.. Wskazując zatem stawkę dobową za najem pojazdu, który nie był świadczony w rzeczywistości, ewentualnie przez część okresu obejmował rzekomo inny pojazd za inną stawkę – powód potwierdził treści faktury zaistnienie zdarzenia gospodarczego i podatkowego, które nie miało miejsca.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, wynikająca z art. 822 k.c., sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w §2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostaje zasada odpowiedzialności pozwanej, oparta na przepisach art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. oraz przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003, Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Pozwana uznała co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę z dnia 12 października 2018 roku.

Na skutek zawarcia umowy cesji między poszkodowanym a powodem wierzytelność o naprawienie szkody przysługuje obecnie powodowi (art. 509 k.c.). Zgodnie z treścią art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W niniejszej sprawie legitymacja czynna powoda wynikała z faktu przeniesienia na niego przez poszkodowanego wierzytelności z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Właściciel pojazdu poszkodowany przez osobę posiadającą ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej może żądać zrekompensowania uszczerbku majątkowego polegającego na niemożliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu. W jego ramach poszkodowany może żądać pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres, w którym nie było możliwe korzystanie z pojazdu, który uległ uszkodzeniu – jest to uzasadniony okres najmu. Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt III CZP 5/11 stwierdził, że ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. W ocenie Sądu Najwyższego utrata możliwości korzystania z uszkodzonego lub zniszczonego samochodu nie powoduje samoistnego uszczerbku. Utrata możliwości korzystania z rzeczy, np. z pojazdu mechanicznego, nie jest zatem szkodą majątkową samą w sobie. Szkodą majątkową jest zobowiązanie powstałe z tytułu umowy najmu pojazdu zastępczego – spełniony lub wymagalny czynsz najmu.

Ustalone przez Sąd okoliczności nie wskazują, aby zaistniały przesłanki do wynajęcia przez poszkodowanego D. P. pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem pojazdu marki M. w kolizji z dnia 12 października 2018 roku przez okres 34 dni (od dnia 13 października 2018 roku do dnia 16 listopada 2018 roku). W niniejszej sprawie ujawniono, że uszkodzony pojazd został naprawiony przez poszkodowanego i był regularnie użytkowany w czasie trwania umowy najmu pojazdu zastępczego marki (...). Twierdzenia poszkodowanego, iż używał uszkodzonego pojazdu jedynie w nagłych wypadkach, zdaniem Sądu, nie były prawdziwe. Pojazd wielokrotnie nie znajdował się przy ul. (...) w S., bądź był zaparkowany w różnych miejscach i w różny sposób, co wprost prowadzi do wniosku, że poszkodowany regularnie korzystał z uszkodzonego pojazdu. W trakcie zaś okresu, kiedy pojazd nie miał być jezdny, prawdopodobnie opuścił Polskę odjeżdżając do Wielkiej Brytanii. Samochód zatem był użytkowany w okresie najmu, w odróżnieniu do pojazdu zastępczego, który nie został poszkodowanemu wydany lub został odebrany krótko po rozpoczęciu najmu. Niemniej, w okresie rzekomego najmu pojazd pozostawał u wynajmującego.

Najem pojazd zastępczego przez poszkodowanego był zatem niczym nieuzasadniony i całkowicie zbędny, bowiem podstawą roszczenia o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego jest niemożność korzystania z własnego pojazdu, a poszkodowany miał możliwość (i korzystał) z własnego pojazdu. W ocenie Sądu twierdzenie, że najem trwał 34 dni jest zatem nie do przyjęcia, a wręcz wywołuje wrażenie o próbie wyłudzenia, a w każdym razie jest nakierowanie

na uzyskanie świadczenia stanowiącego czysty zarobek powoda, bowiem poszkodowany nie miał konieczności korzystania w tym czasie z pojazdu zastępczego.

W szczególności należy wskazać, że poszkodowany nie korzystał, we wskazanym okresie najmu, z pojazdu zastępczego marki B. (...) o nr rej. (...). Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż pojazd zastępczy znajdował się każdego dnia w tym samym miejscu i w takiej samej pozycji na parkingu posesji przy ul. (...) w Ł.. Nawet jeżeli hipotetycznie pojazd został wydany, to całość materiału dowodowego podważa prawdziwość dokumentów prywatnych, którymi powód wykazywał stosunek najmu.

Odnosząc się do zarzutu powoda, jakoby ze względu na uszkodzenie pojazdu marki B., powód udostępnił poszkodowanemu pojazd marki K. C. należy zauważyć, że powód nie przedstawił żadnych dowodów na jego poparcie. W szczególności wszelkie dokumenty dotyczące najmu pojazdu zastępczego (umowa najmu pojazdu zastępczego, protokół zdawczo-odbiorczy samochodu, faktura VAT) uwzględniają najem pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...). Pojazd K. C. nie był parkowany przez poszkodowanego w jego miejscu zamieszkania, poszkodowany z niego nie korzystał. Brak – do zamknięcia rozprawy – protokołów na potwierdzenie wydania i odbioru tego pojazdu, zatem twierdzenia o zmianie pojazdu jawią się jako gołosłowne. Ich potwierdzeniem nie może również być rachunek za zakup części do jakiegoś pojazdu. Nie sposób bowiem na podstawie tych rachunków określić, do jakiego pojazdu części te miały być zastosowane, ani kiedy przeprowadzono rzekomą naprawę. Gdyby zaś przyjąć twierdzenie powoda, że przejściowo zmienił pojazd zastępczy dla poszkodowanego – to i tak nie ulegają zmianie pozostałe okoliczności faktyczne: zmiany pojazdu nie odzwierciedla zawarta umowa, wystawiona faktura i protokół zdawczo odbiorczy. Przeciwnie, każdy z tych dokumentów prywatnych potwierdza nieprawdziwe okoliczności. Nadto, najem ten nie był zasadny skoro poszkodowany swobodnie korzystał z pojazdu uszkodzonego – zaś spotkanie w restauracji poszkodowanego z powodem raczej trudno ocenić jako sytuację nagłą uzasadniającą użycie pojazdu w świetle zeznań poszkodowanego.

Nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 §2 k.c., 362 k.c. i 826 §1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu tylko wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do odczuwalnego wzrostu składek ubezpieczeniowych. W niniejszej sprawie, poszkodowany potraktował najem instrumentalnie. Ze względu na brak celowości i zasadności najmu pojazdu zastępczego, jak i niekorzystanie przez poszkodowanego D. P. z pojazdu zastępczego B. (...) wynajętego na podstawie umowy najmu z dnia 13 października 2018 roku, na podstawie art. 354 § 2 k.c. oraz art. 826 § 1 i 3 k.c. Sąd oddalił powództwo. Takie działanie nie zasługuje na jakąkolwiek ochronę prawną.

Na marginesie należy dodać, że nawet w przypadku gdyby poszkodowany w rzeczywistości korzystał z pojazdu zastępczego marki K. C. (co w żaden sposób nie zostało udowodnione) to pojazd marki B. (...) i pojazd marki K. C. należą do różnych segmentów i stawki dobowe za najem w/w pojazdów znacząco od siebie odbiegają. Przy tym nie ma tutaj znaczenia fakt zaakceptowania przez pozwaną stawki 300 zł brutto, bowiem pozwana zaakceptowała powyższą stawkę w związku z wynajęciem pojazdu zastępczego B. (...). Powyższe rozważania prowadzą zatem do wniosku, że powód wystawił fakturę za trwający 34 dni najem pojazdu zastępczego B. (...) według stawki 244 zł netto, czyli za najem pojazdu zastępczego, który w rzeczywistości nie miał miejsca, co po raz kolejny wywołuje wrażenie o próbie wyłudzenia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na koszty pozwanego złożyła się kwota wynagrodzenia pełnomocnika – 3.600 złotych i 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ZARZĄDZENIE

(...)

Dnia 11 września 2019 roku